

Uzasadnienie

projektu uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego zmieniającej uchwałę w sprawie szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich przez mieszkańców Województwa Lubelskiego, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych oraz formalnych wymogów jakim muszą odpowiadać składane projekty

I. Uzasadnienie prawne

Ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130) został dodany przepis art. 89a w ustawie o samorządzie województwa, który wprowadził nowy instrument partycypacji społecznej w procesie stanowienia uchwał sejmiku, nazwany „obywatelską inicjatywą uchwałodawczą”. Zgodnie z tym przepisem grupa mieszkańców województwa, licząca co najmniej 1000 osób posiadających czynne prawa wyborcze do organu stanowiącego, może wystąpić z obywatelską inicjatywą uchwałodawczą. Projekt uchwały zgłoszony w ramach obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej staje się przedmiotem obrad sejmiku województwa na najbliższej sesji po złożeniu projektu, jednak nie później niż po upływie 3 miesięcy od dnia złożenia projektu. Komitet inicjatywy uchwałodawczej ma prawo wskazywać osoby uprawnione do reprezentowania komitetu podczas prac sejmiku województwa.

Na podstawie art. 89a ust. 5 w zw. z art. 89a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094) została podjęta uchwała nr IX/159/2019 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 2 września 2019 r. w sprawie szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich przez mieszkańców Województwa Lubelskiego, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych oraz formalnych wymogów jakim muszą odpowiadać składane projekty (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 5188).

Przedkładany projekt uchwały zmienia ww. uchwałę Sejmiku Województwa Lubelskiego w związku z uwagami przekazanymi przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia 12 października 2022 r. znak: PN-II.4122.1.2022.

II. Uzasadnienie faktyczne

§ 1 projektu uchwały wprowadza zmiany w uchwale nr IX/159/2019 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 2 września 2019 r. w sprawie szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich przez mieszkańców Województwa Lubelskiego, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych oraz formalnych wymogów jakim muszą odpowiadać składane projekty.

Pkt 1 nadaje nowe brzmienie § 3 ust. 2 poprzez skreślenie wyrazów „oraz numeru ewidencyjnego PESEL”. Tym samym osoby składające oświadczenie o przystąpieniu do komitetu inicjatywy uchwałodawczej nie będą podawać numeru ewidencyjnego PESEL. Zgodnie z oceną Wojewody Lubelskiego „wymóg podania numerów PESEL (...) wykracza poza granice przyznane w art. 89a ust. 5 ustawy o samorządzie województwa”. Dodatkowo w zdaniu trzecim zostały dodane wyrazy „ze wskazaniem imienia (imion) i nazwiska oraz danych kontaktowych w postaci numeru telefonu lub adresu e-mail”. Wynika to ze zmiany załącznika nr 2 do uchwały. Dane kontaktowe osób reprezentujących komitet będą się znajdować w oświadczeniu tych osób o wyrażeniu zgody na reprezentowanie komitetu podczas prac Sejmiku Województwa Lubelskiego, a nie, tak jak dotychczas, w oświadczeniu o przystąpieniu do komitetu oraz o wytypowaniu osób uprawnionych do reprezentowania

komitetu. Wskutek dodania ww. wyrazów konieczna była zmiana stylistyczna poprzez ujęcie załącznika nr 1 i załącznika nr 2 w oddzielnych zdaniach.

Pkt 2 wprowadza trzy zmiany w § 4. Po pierwsze, w ust. 2 w pkt 7 zostały skreślone wyrazy „wraz z oszacowaniem przewidywanych skutków finansowych jej realizacji”. W ocenie Wojewody Lubelskiego wprowadzenie wymogu oszacowania przewidywanych skutków finansowych realizacji uchwały, której projekt jest załączany do zawiadomienia o utworzeniu komitetu inicjatywy uchwałodawczej, „nie znajduje uzasadnienia prawnego, tym bardziej, że taki warunek nie wynika ze Statutu Województwa (...). Tym samym osoby wnoszące obywatelską inicjatywę uchwałodawczą znalazły się w gorszej sytuacji prawnej niż inne podmioty (...)”. Po drugie, w ust. 5 wprowadza się zmianę co do zawiadomienia o utworzeniu komitetu inicjatywy uchwałodawczej, które będzie przyjmowane przez Sejmik Województwa Lubelskiego, a nie przez Przewodniczącego. W ocenie Wojewody Lubelskiego dotychczasowa treść tego przepisu stanowi naruszenie art. 20 ust. 3 i art. 89a ust. 3 ustawy o samorządzie województwa. „Zgodnie z art. 20 ust. 3 ww. ustawy, zadaniem przewodniczącego sejmiku województwa jest wyłącznie organizowanie pracy sejmiku oraz prowadzenie obrad sejmiku. (...) Przewodniczący sejmiku nie może tym samym na podstawie delegacji ustawowej wynikającej z art. 89a ust. 5 ustawy zostać upoważniony do dokonywania czynności przewidzianych ustawowo dla sejmiku”. Po trzecie, w ust. 6 również dokonano zmiany z Przewodniczącego na Sejmik Województwa Lubelskiego, który jest właściwy do wezwania komitetu inicjatywy uchwałodawczej do uzupełniania braków formalnych zawiadomienia. Zmiana ta wynika z oceny Wojewody Lubelskiego, zgodnie z którą „wzywanie do uzupełnienia braków formalnych (...) przez przewodniczącego sejmiku nie mieści się w zakresie jego kompetencji, polegających na organizowaniu pracy sejmiku oraz prowadzeniu jego obrad (...)”.

W pkt 3 została wprowadzona dodatkowa zmiana w § 5 ust. 2. Przepis ten odwołuje się do zawiadomienia przyjętego zgodnie z § 4 ust. 5, w którym, na podstawie uwag Wojewody Lubelskiego, została dokonana zmiana z Przewodniczącego Sejmiku na Sejmik Województwa Lubelskiego.

Pkt 4 zmienia w § 6 w ust. 2 zakres przetwarzanych danych osoby popierającej projekt uchwały. Zakres ten nie będzie już obejmował numeru ewidencyjnego PESEL. W ocenie Wojewody Lubelskiego „Numer PESEL nie jest ani warunkiem, ani przesłanką bycia mieszkańcem województwa jak również nie obejmuje danych dotyczących miejsca zamieszkania. (...) Niedopuszczalne jest (...) wykroczenie poza delegację ustawową i ograniczenie kręgu uprawnionych do występowania z obywatelską inicjatywą uchwałodawczą przez wymóg podania numeru PESEL.”.

Pkt 5 wprowadza w § 7 w ust. 2 zmianę wyrazów „Przewodniczący Sejmiku” na wyrazy „Sejmik”. Wiąże się to z uwagami przekazami przez Wojewodę Lubelskiego, zgodnie z którymi odmowa „(...) nadania biegu projektowi uchwały przez przewodniczącego sejmiku nie mieści się w zakresie jego kompetencji (...)”.

W pkt 6 został zmieniony załącznik nr 1 do uchwały – wzór oświadczenia o przystąpieniu do Komitetu utworzonego w celu wystąpienia z inicjatywą podjęcia przez Sejmik uchwały oraz o wytypowaniu osób uprawnionych do reprezentowania Komitetu podczas prac Sejmiku. Jest to związane z wykreśleniem numeru ewidencyjnego PESEL z treści § 3 ust. 2. Dodatkowo w oświadczeniu dopisany został adres do korespondencji komitetu. Wynika to z treści § 4 ust. 1, zgodnie z którym „W zawiadomieniu podaje się pełną nazwę Komitetu, dokładny adres do korespondencji (...)”. Ponadto na oświadczeniu nie będzie danych kontaktowych (adres do korespondencji, numer telefonu/e-mail) osób uprawnionych do reprezentowania Komitetu. Dane te będą przetwarzane w załączniku nr 2 do uchwały. Zaktualizowana została klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych.

Uzasadnienie projektu uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego zmieniającej uchwałę w sprawie szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich przez mieszkańców Województwa Lubelskiego, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych oraz formalnych wymogów jakim muszą odpowiadać składane projekty

Pkt 7 zmienia załącznik nr 2 do uchwały – oświadczenie wytypowanej osoby o wyrażeniu zgody na reprezentowanie Komitetu podczas prac Sejmiku. Dodane zostały dane kontaktowe (numer telefonu lub adres e-mail) osoby reprezentującej Komitet. Poprzednio te dane znajdowały się w załączniku nr 1 a zatem były przetwarzane przez pozostałe osoby, które podpisały oświadczenie o przystąpieniu do Komitetu. Ponadto w załączniku została zaktualizowana klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych.

W pkt 8 został zmieniony załącznik nr 3 do uchwały – wzór oświadczenia o udzieleniu poparcia obywatelskiemu projektowi uchwały. Jest to związane ze zmianą w § 6 w ust. 2 zakresu przetwarzanych osoby popierającej projekt uchwały poprzez usunięcie numeru ewidencyjnego PESEL. Dodatkowo w oświadczeniu został dodany pkt 3 „oświadczeniem o zapoznaniu się z poniższą klauzulą informacyjną dotyczącą przetwarzania danych osobowych”, co jest zgodne z § 6 ust. 2 pkt 4. Ponadto w załączniku została zaktualizowana klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych.

III. Termin wejścia w życie uchwały

Proponuje się, by uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego. Nie zachodzą żadne przesłanki uzasadniające skrócenie *vacatio legis* zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

IV. Konsultacje i uzgodnienia¹

¹ Zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 3 i 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie niniejszy projekt uchwały zostanie poddany konsultacjom Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego oraz z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w trybie przewidzianym uchwałą Nr XLVII/824/10 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 10 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 124, poz. 2157, z późn. zm.) oraz zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych z reprezentatywnymi organizacjami związkowymi.

Po przeprowadzeniu konsultacji ich rezultaty oraz wpływ na treść przedkładanego projektu uchwały zostaną przedstawione Sejmikowi przez Zarząd Województwa w tym punkcie uzasadnienia.

Uzasadnienie projektu uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego zmieniającej uchwałę w sprawie szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich przez mieszkańców Województwa Lubelskiego, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych oraz formalnych wymogów jakim muszą odpowiadać składane projekty